

Notat

Finansloven 2022 - effekt på den kommunale økonomi

Regeringen og Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne indgik den 6. december 2021, en aftale om finansloven for 2022. I dette notat er der udarbejdet et kort resume og et foreløbigt overblik over de elementer, der har betydning for Norddjurs Kommune og kommunens økonomi.

Formålet med notatet er i første omgang at skabe et overblik over finanslovens emner med et efterfølgende møde i forligskredsen før jul. Dernæst vil arbejdet med de konkrete emner og indsatser fortsætte i de relevante fagforvaltninger.

Bedre vilkår for børn, unge og voksne under uddannelse

Bedre uddannelse til lærere

Uddannelsen for folkeskolelærer skal styrkes, hvilket betyder at anbefalingerne fra udviklingsgruppen for en ny læreruddannelse kan udmøntes gennem et øget beløb på 65 mio. kr. i 2022 og 125 mio. kr. årligt fra 2023 og frem.

Tiltaget berører ikke direkte den kommunale økonomi, da beløbet tilgår direkte til lærerseminarierne.

Løft af fritidspædagogikken

Fritidspædagogikken skal løftes i form af en styrket indsats i skolefritidsordningen, fritidshjemmene og klubtilbud. Indsatsen skal målrettes sårbare børn og unge. Midlerne bliver derfor placeret i en statslig tildelingspulje, der bliver udmøntet via objektive kriterier som befolkningsområder med en høj andel af sårbare børn og unge på baggrund i socioøkonomiske nøgletal.

Der er afsat 46,8 mio. kr. i 2022 og 123,4 mio. kr. i 2023 - 2025

Bedre mulighed for sen skolestart

Der er i forligskredsen enighed om at det er afgørende at børn der af trivselsmæssige socialt og fagligt har behov for et ekstra år i børnehaven, skal have mulighed for en udskudt skolestart.

Hovedparten af midlerne sikre kommunerne et markant økonomisk løft, der kan dække udskudt skolestart for børn med trivselsmæssigt, socialt og fagligt behov. Endvidere skal midlerne styrke dagtilbud og skolens arbejde med, at alle børn får en god skolestart.

Der afsættes 109 mio. kr. i 2023, 200 mio. kr. i 2024, 202 mio. kr. i 2025 og 200 mio. kr. årligt fra 2026. der er endvidere afsat 2 mio. kr. i 2025 til evaluering.

Sækelse af klasseoft til 26 elever i 0. - 2. klasse

Det er enighed i finanslovsforligskredsen om at alle børn skal have en god skolestart. Derfor er der enighed om at sænke klasseoftet for 0. - 2. klasse fra 28 elever til 26 elever per klasse. Sækning af klassesallet skal være med til at understøtte børnenes faglige, trivselsmæssige og sociale udvikling.

Der afsættes en ramme på 95 mio. kr. i 2023, 146 mio. kr. i 2024, 199 mio. kr. i 2025 og endeligt 154 mio. kr. i 2026 og fremadrettet.

Der sker ikke ændringer i klasseoftet for i 3 - 9. klasse, hvor der fortsat må være optil 28 elever per klasse.

Ekstraordinært løft af FGU

FGU-institutionerne får et løft til at sikre bedre betingelser for unge uden uddannelse og job, til at gennemføre en ungdomsuddannelse eller opnå et varigt fodfæste på arbejdsmarkedet.

Der afsættes 75 mio. kr. i 2022 og 2023 til støtte af undervisningsformål på FGU-institutionerne.

Der er ingen direkte midler til kommunerne, men et ændret optag på FGU-institutionerne har en afledt effekt på de kommunale udgifter.

Gratis tandpleje for unge (18-21-årige)

Der tilbydes gratis tandpleje for aldersgruppen 18 - 21-årige gennem den kommunale børne- og ungdomstændpleje. Årsagen er at mange unge stopper med at anvende tandlægen ved overgangen til voksentændlægen.

Der afsættes 40 mio. kr. i 2022, 170 mio. kr. i 2023, mio. kr. 260 mio. kr. i 2024 og 350 mio. kr. i 2025 og frem. Der er endvidere afsat en anlægspulje på 60 mio. kr. årligt i perioden 2022 - 2025.

Implementeringen påbegyndes medio 2022.

Den nuværende fritvalgsordning for 16 - 17-årige udvides til at dække 16 - 21-årige. Der vil ligeledes blive indført kommunal visitation i forhold til visse ydelser som f.eks. tandregulering.

Handicapområdet

Flere aktive hjælpetimer, færre rådighedstimer

Der er enighed om at indskrænke kommunernes mulighed for udmåling af rådighedstimer, så borgere med en hjælpeordning får flere aktive hjælpetimer. Modellen skal drøftes med aftalepartierne, og udmøntningen skal aftales med KL.

Der afsættes 15 mio. kr. i 2022 og 30 mio. kr. i 2023 og frem.

Løft af ramme til evaluering af det specialiserede socialområde

Der prioriteres i alt 100 mio. kr. årligt i 2022 og frem til opfølgning på evalueringen af det specialiserede socialområde. Der er uklart om midlerne der er midler til kommunerne.

Udvidelse af varslingsregler

Bestemmelserne om varslingsregler udvides, så nedsættelse eller frakendelse af hjælp vedrørende en række ydelser varsles mindst 14 uger før kommunens afgørelse effektueres. Samtidig udvides den eksisterende fast track-ordning i Ankestyrelsen, så Ankestyrelsen i udgangspunktet kan nå at færdigbehandle eventuelle klager inden for varslingsperioden.

Der afsættes 15 mio. kr. årligt i 2023 og frem. Om midlerne vil tilgå kommunerne, er pt. uvist.

Værdig ældrepleje

Der prioriteres en ramme på 125 mio. kr. årligt i perioden 2022 - 2025 til at bidrage til en værdig ældrepleje. Rammen skal ses i sammenhæng med løftet på 4,6 mia. kr. af kernevelfærden aftalt i de seneste økonomiaftaler med KL, samt rammen på 0,5 mia. kr. årligt til højere faglighed og flere ansatte i ældreplejen fra finanslovsaftalen for 2021. Udmøntningen drøftes med aftalepartierne på baggrund af et oplæg fra regeringen i foråret 2022.

Klima og miljøindsatser

Drikkevandsfond m.v.

Kommunerne og vandselskaberne har ansvar for udarbejdelse af indsatsplaner hhv. kvaliteten af drikkevandet. Vandselskaberne kan foretage en vurdering af behovet for beskyttelse og foreslå konkrete indsatser, der kan indgå i kommunale indsatsplaner og finansieres af vandforsyningerne, hvis kommunalbestyrelsen i den pågældende kommune er enig i vurderingen af beskyttelsesbehovet. Opkøb af jord eller dyrkningsrestriktioner - fx forbud mod brug af pesticider eller krav om økologi - er i mange tilfælde en både nødvendig og hensigtsmæssig metode til at sikre vandværkernes forsyningssikkerhed af rent drikkevand samtidig med, at det ofte er den på langt sigt billigste metode.

Endvidere er aftalepartierne enige om at afsætte midler til i samarbejde med vandværker og kommuner at identificere områder med behov for øget beskyttelse med henblik på at målrette indsatsen til de mest udsatte områder. Der prioriteres endvidere en generel opdatering af vidensgrundlaget, der kan forbedre grundlaget for drikkevandsindsatsen blandt andet med udgangspunkt i vandværkernes og kommunernes viden.

Der afsættes 50 mio. kr. årligt i 2022 -2023 og 45 mio. kr. i 2024 og 25 mio. kr. i 2025.

Bedre rammer for VE på land og kystnært

Regeringen fremlægger som led et kommende energi- og forsyningsudspil i 1. halvår 2022 et redskabskatalog, der kan styrke udbygningen af sol og vind på land i forhold til

fremskrivningen. Klima-, energi- og forsyningsministeren samarbejder med KL om udvikling af redskabskataloget.

Der afsættes på den baggrund 11,0 mio. kr. til Miljøstyrelsen i 2022, 6,0 mio. kr. i 2022 til Energistyrelsen og 4,0 mio. kr. årligt i 2022-2025 til Nævnenes Hus.

Danmarks digitale fremtid

Øget brug af offentlige data, grønne løsninger og ny teknologi i den offentlige sektor

Digitale løsninger, data og ny teknologi kan bidrage til at løfte vores velfærd i fx sundhedsbehandlingen, være en innovativ motor i klimaindsatsen, modernisere den offentlige administration og frigive tid til den borgernære service. Aftalepartierne er derfor enige om at afsætte 142,8 mio. kr. i alt i perioden 2022-2025 til en fond, der skal accelerere den offentlige sektors anvendelse af nye teknologier som fx kunstig intelligens. Fonden skal støtte større projekter med konkrete digitale løsninger, der med øje for dataetik og borgernes datasikkerhed kan bidrage til at løse samfundsproblematikker. Prioriterede satsninger kan være inden for sundhed, klima, forsyning og administration, hvor der allerede er gode erfaringer.

Kattegatcentret

Der ydes et særtilskud på 1 mio. kr. årligt i 2022 - 2025. Dette beløb er et supplement til det allerede ydede særtilskud på 1 mio. kr. årligt i perioden 2022 - 2023.

Pulje til støtte af lokale energifællesskaber

En pulje til støtte af lokale energifællesskaber og lokal forankring af klimaomstilling. Puljen udmøntes efter en ansøgningsrunde. Der afsættes 5,0 mio. kr. årligt i 2022-2025.

Skovplan

Der skal udarbejdes en skovplan med involvering af relevante interessenter. Skovplanen skal udarbejdes inden udgangen af 2022. Aftalepartierne indkaldes til drøftelser herom i foråret 2022.

Der afsættes 10 mio. kr. i 2022 til udarbejdelse af skovplanen.

Center for animation, visualisering og digital fortælling

Et særskilt tilskud til Center for animation, visualisering og digital fortælling i Viborg, som er en del af VIA University College.

Der afsættes 6,4 mio. kr. i 2022 og 9,5 mio. kr. årligt i perioden 2023-2025.

Tilskud til Dansk Skoleskak

Der afsættes 2,0 mio. kr. årligt i perioden 2022-2025.

Covid-19

Finansministeren har ved brev til KL og Danske Regioner har tilkendegivet, at regeringen også for 2022 vil være indstillet på at sikre de nødvendige ressourcer til at finansiere COVID-19-indsatsen i kommuner og regioner, herunder til rengøring.

Styrkelse af sygehusvæsenets robusthed over vinteren

Regeringen og Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne anerkender, at sygehusvæsenet hen over vinteren 2021/2022 er under markant pres bl.a. som følge af COVID-19 og ophobning af udskudte operationer som følge af pandemien. Parterne noterer sig, at regionerne har en central opgave i forhold til at fastholde sundhedspersonalet og få sygehusvæsenet sikkert gennem vinteren.

Regeringen og Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Enhedslisten, Alternativet og Kristendemokraterne er på den baggrund enige om ekstraordinært at prioritere 1 mia. kr. til særlige midlertidige indsatser i vintermånederne i sygehusvæsenet, der kan bidrage til fremadrettet at styrke og understøtte aktiviteten, fastholde sundhedspersonale og få sygehusvæsenet gennem en ekstraordinært svær vintersæson til gavn for patienterne og personalet.

Regionerne aftaler udmøntningen med alle de relevante organisationer. Aftalepartierne lægger til grund, at anvendelsen af midlerne kan tilgodese alle personalegrupper i sygehusvæsenet og noterer sig i den forbindelse, at midlertidige tillæg skal kunne holdes ude af reguleringsordningen efter de gældende regler.

Det er ikke umiddelbart klart om dette påvirker den kommunale organisation(undersøges).